

Suvestinė redakcija nuo 2002-11-07 iki 2007-04-30

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2001, Nr. [95-3372](#), i. k. 101301MISAK00000540

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO

Į S A K Y M A S

**DĖL PAVIRŠINIO VANDENS TELKINIŲ APSAUGOS ZONŲ IR PAKRANČIŲ
APSAUGOS JUOSTŲ NUSTATYMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2001 m. lapkričio 7 d. Nr. 540

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. [57-1335](#)) 6 straipsnio 5 dalies 4 punktu, Lietuvos Respublikos vandens įstatymo (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#)) 33 straipsnio 1 ir 3 dalimis, Lietuvos Respublikos miškų įstatymo (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)) 3 straipsniu bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. 1138 (Žin., 1998, Nr. [84-2353](#)) patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos nuostatų 6.4 punktu:

1. T v i r t i n u Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisykles (pridedama).

2. L a i k a u netekusiu galios aplinkos ministro 2000 m. liepos 17 d. įsakymą Nr. 304 „Dėl Paviršinio vandens telkinių pakrančių apsaugos juostų ir zonų nustatymo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 2000, Nr. [60-1794](#)).

3. Aplinkos ministerijos informacijos kompiuterinėje sistemoje v a d o v a u t i s reikšminiais žodžiais: „teritorijų planavimas“, „vanduo“.

APLINKOS MINISTRAS

ARŪNAS KUNDROTAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2001 m. lapkričio 7 d.
įsakymu Nr. 540

PAVIRŠINIO VANDENS TELKINIŲ APSAUGOS ZONŲ IR PAKRANČIŲ APSAUGOS JUOSTŲ NUSTATYMO TAISYKLĖS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklės (toliau – taisyklės) reglamentuoja Lietuvos Respublikos vandens įstatyme (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#)) numatytų paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo principus bei pločius ir yra taikomos visiems paviršinio vandens telkiniams.

2. Rengiant taisykles, vadovautasi Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu (Žin., 1993, Nr. [63-1188](#)), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymu (Žin., 1995, Nr. [107-2391](#)), Lietuvos Respublikos vandens įstatymu (Žin., 1997, Nr. [104-2615](#)) ir Lietuvos Respublikos miškų įstatymu (Žin., 1994, Nr. [96-1872](#); 2001, Nr. [35-1161](#)).

3. Šiose taisyklėse vartojamos pagrindinės sąvokos:

paviršinio vandens telkinys – reljefo įduba, nuolat arba laikinai užpildyta tekančiu arba stovinčiu vandeniu. Tai – upės, ežerai, tvenkiniai (išskyrus kūdras), kanalai, rekultivuoti į vandens telkinius karjerai;

paviršinio vandens telkinio apsaugos zona – teritorija prie paviršinio vandens telkinio, kurioje ūkinė ir kita veikla leidžiama tik naudojant specialiąsias (agronomines, inžinerines ir kitas) priemones, apsaugančias vandens telkinį bei jo aplinką nuo degradacijos. Zonos dalyje prie vandens telkinio yra pakrantės apsaugos juosta;

paviršinio vandens telkinio pakrantės apsaugos juosta – paviršinio vandens telkinio pakrantės ruožas, kuriame ūkinės ir kitos veiklos apribojimai griežtesni nei likusioje zonos dalyje. Tarp apsaugos juostos ir vandens nuosekio metu išniręs sausumos ruožas turi apsaugos juostos statusą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [547](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 105-4732 (2002-11-06), i. k. 102301MISAK00000547

4. Šiomis taisyklėmis nustatytų paviršinio vandens telkinių (toliau – vandens telkiniai) apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų (toliau – apsaugos juostos ir zonos) paskirtis:

4.1. sumažinti galimybę patekti į vandens telkinius pavojingoms medžiagoms (trąšoms, pesticidams, naftos produktams ir kt.);

4.2. apsaugoti vandens telkinių krantus nuo erozijos ir abrazijos, šlaitus – nuo griovų susidarymo bei nuošliaužų;

4.3. užtikrinti vandens telkinių pakrančių ekosistemų stabilumą ir palankias jų formavimosi sąlygas;

4.4. saugoti vandens telkinių pakrančių natūralų kraštovaizdį bei jo estetines vertybes;

4.5. sudaryti palankias rekreacijos sąlygas.

5. Vandens telkinių apsaugos juostų ir zonų pločiai nustatomi įvertinus jų daugiafunkcinę paskirtį, teritorijų gamtines sąlygas, antropogeninių procesų pobūdį. Miestuose ir miesteliuose, nustatant vandens telkinių apsaugos juostas ir zonas, būtina atsižvelgti į bendrą aplinkos situaciją (želdynai, teritorijos užstatymo, nuotakyno pobūdis ir kt.), todėl čia apsaugos juostų ir zonų pločiai gali labai skirtis nuo nurodytųjų šiose taisyklėse.

Respublikinio žemėtvarkos projektavimo instituto anksčiau parengti vandens telkinių apsaugos juostų ir zonų planai (M 1:10 000) galioja, jeigu juose pažymėti apsaugos juostų ir zonų pločiai atitinka šių taisyklių nuostatas.

II. PAVIRŠINIO VANDENS TELKINIŲ PAKRANČIŲ APSAUGOS JUOSTŲ NUSTATYMAS

6. Upių, ežerų, tvenkinių ir rekultivuotų į vandens telkinius karjerų (toliau – karjerai) lėkštuose šlaituose apsaugos juostos nustatomos matuojant nuo vasaros laikotarpio vidutinio vandens lygio, kai krantai statūs (nuolydžio kampas 10^0 ir daugiau) arba griūvantys – nuo kranto viršutinės briaunos, o prie kanalų ir sureguliuotų (ištiesintų) upių – nuo vagos šlaito viršutinės briaunos.

7. Natūralių ir sureguliuotų upių, kurių baseino plotas didesnis kaip 25 km^2 , ežerų ir tvenkinių, kurių plotas didesnis kaip 0,5 ha, bei karjerų, kurių plotas didesnis kaip 2 ha, apsaugos juostų plotis turi būti:

7.1. kai pakrančių šlaito nuolydžio kampas iki 5^0 – ne mažesnis kaip 5 m;

7.2. kai pakrančių šlaito nuolydžio kampas nuo 5^0 iki 10^0 – ne mažesnis kaip 10 m;

7.3. kai pakrančių šlaito nuolydžio kampas 10^0 ir didesnis – ne mažesnis kaip 25 m.

8. Dvigubai platesnės, nei nurodyta šių taisyklių 7 punkte, vandens telkinių apsaugos juostos nustatomos prie vandens telkinių ar jų ruožų, esančių:

8.1. valstybinių parkų arba draustinių teritorijose;

8.2. arčiau kaip 3 km nuo miestų ribų (už miesto);

8.3. arčiau kaip 1 km nuo miestelių ribų (už miestelio).

9. Natūralių upių, kurių baseino plotas neviršija 25 km^2 , sureguliuotų upių, kurių baseino plotas $10\text{--}25 \text{ km}^2$, mažesnių kaip 0,5 ha ploto ežerų ir tvenkinių bei neviršijančių 2 ha ploto karjerų apsaugos juostos nustatomos 2 kartus siauresnės, nei nurodyta šių taisyklių 7.1–7.3 punktuose.

10. Sureguliuotų upių, kurių baseino plotas mažesnis kaip 10 km^2 , ir kanalų apsaugos juostų plotis turi būti:

10.1. kai pakrančių šlaito nuolydžio kampas iki 5^0 – 1 m;

10.2. kai pakrančių šlaito nuolydžio kampas nuo 5^0 iki 10^0 – 2,5 m;

10.3. kai pakrančių šlaito nuolydžio kampas 10^0 ir didesnis – 5 m.

11. *Neteko galios nuo 2002-11-07*

Punkto naikinimas:

Nr. [547](#), 2002-10-21, Žin. 2002, Nr. 105-4732 (2002-11-06), i. k. 102301MISAK00000547

III. PAVIRŠINIO VANDENS TELKINIŲ APSAUGOS ZONŲ NUSTATYMAS

12. Vandens telkinių apsaugos zonos (ne miškuose):

12.1. prie upių ar jų ruožų (nuo versmių), kurių baseino plotas didesnis kaip 100 km^2 , ežerų ir tvenkinių, kurių plotas didesnis kaip 100 ha, apsaugos zonos plotis – 500 m;

12.2. prie natūralių upių, kurių baseino plotas ne didesnis kaip 100 km^2 , prie sureguliuotų upių, kurių baseino plotas $10\text{--}100 \text{ km}^2$, prie ežerų ir tvenkinių, kurių plotas $0,5\text{--}100$ ha, prie didesnių kaip 2 ha ploto karjerų apsaugos zona – 200 m. Jei šių upių, ežerų ar tvenkinių slėniai įsirežę giliau kaip 10 m ir jų šlaitai ilgesni kaip 200 m, nustatomas 500 m apsaugos zonos plotis;

12.3. prie visų kanalų, sureguliuotų upių, kurių baseino plotas mažesnis kaip 10 km^2 , ežerų ir tvenkinių, kurių plotas mažesnis kaip 0,5 ha, bei karjerų, kurių plotas ne didesnis kaip 2 ha, turi būti nustatomos tik apsaugos juostos.

13. Vandens telkinių apsaugos zonos miškuose:

13.1. prie upių ar jų ruožų (nuo versmių), kurių baseino plotas didesnis kaip 100 km^2 , ežerų ir tvenkinių, kurių plotas didesnis kaip 100 ha, apsaugos zonos plotis – 500 m;

13.2. prie 25 km ilgio ir ilgesnių upių ir upelių, kurių baseino plotas $50\text{--}100 \text{ km}^2$, ežerų ir tvenkinių, kurių plotas $50\text{--}100$ ha, apsaugos zonos plotis – 200 m;

13.3. prie miškuose esančių trumpesnių kaip 25 km upių ir upelių, kurių baseino plotas mažesnis kaip 50 km^2 , ežerų ir tvenkinių, kurių plotas mažesnis kaip 50 ha, turi būti nustatomos tik apsaugos juostos pagal šių taisyklių II skyriaus nuostatas;

13.4. apsaugos zonos išskiriamos ištisais miško kvartalais ar jų dalimis, kurios atribotos keliais, proskynomis ar kitomis aiškiomis ribomis. Zonų ribas derinant prie kvartalų ar kitų aiškių linijų, apsaugos zonos plotis atskirose atkarpose gali būti didinamas arba mažinamas iki 25%.

IV. PAVIRŠINIO VANDENS TELKINIŲ APSAUGOS ZONŲ IR PAKRANČIŲ APSAUGOS JUOSTŲ NUSTATYMO DOKUMENTAI

14. Vandens telkinių apsaugos juostų ir zonų ribos yra nustatomos šiuose teritorijų planavimo dokumentuose – bendruosiuose ar specialiuosiuose planuose (žemėtvarkos, miškotvarkos ar kt. projektuose, schemose). Jos nurodomos Valstybinio žemės kadastro žemėlapiuose. Ruošiant detaliuosius planus, sklypams, esantiems vandens telkinių apsaugos juostose ir/ar zonose, pažymimos vandens telkinių apsaugos juostų ir/ar zonų ribos bei nurodomi projektuojamų statinių atstumai nuo vandens telkinio.

Punkto pakeitimai:

Nr. [547](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 105-4732 (2002-11-06), i. k. 102301MISAK00000547

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [547](#), 2002-10-21, Žin., 2002, Nr. 105-4732 (2002-11-06), i. k. 102301MISAK00000547

Dėl aplinkos ministro 2001 m. lapkričio 7 d. įsakymo Nr. 540 "Dėl Paviršinio vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo